gemeente
Het Hogeland

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Jaarstukken voormalige gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond
Datum:	10 juli 2019
Agendapunt:	12
Behandeling:	Opiniërend en besluitvormend
Portefeuille-houder(s):	Wethouder E. Dijkhuis
Steller:	Peter Meijer p.meijer@hethogeland.nl
Zaaknummer:	Z.HHL.008093

1. Samenvatting

Het jaar 2018 heeft voor de vijf voormalige organisaties in het teken gestaan van de gemeentelijke herindeling. De jaarstukken 2018 van de 4 voormalige BMWE gemeenten worden middels dit voorstel aan uw raad voorgelegd. De jaarstukken van voormalig Ability heeft u separaat ontvangen. Wij hebben vanwege een integrale behandeling gekozen voor één geïntegreerd voorstel in plaats van 4 afzonderlijke voorstellen. De behandeling in uw raad staat geagendeerd voor 3 juli 2019. Deze rekeningen moeten voor 15 juli 2019 worden ingediend bij provincie en ministerie. De jaarstukken geven een gezamenlijk positief resultaat van ruim € 3,7 miljoen. Een deel van dit resultaat is benodigd voor uitvoering van nog niet afgeronde werkzaamheden in 2018. Bijna € 1,1 miljoen kan worden toegevoegd aan de algemene reserve van Het Hogeland.

2. Voorgesteld besluit

Wij stellen u voor:

- De accountantsverslagen van Astrium voor kennisgeving aan te nemen;
- De jaarstukken van de voormalige gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond vast te stellen en de begroting 2019 conform de hieronder geformuleerde voorstellen te wijzigen. Concreet voor de 4 voormalige gemeenten:

Voor de voormalige gemeente Bedum stellen wij voor:

1. het jaarverslag en de jaarrekening 2018 met een positief resultaat van € 1.550.433 vast te stellen.
2. het resultaat voor een bedrag van € 1.144.456 te bestemmen voor nog uit te voeren werkzaamheden 2018, conform de specificatie in de jaarstukken;
3. het resterend resultaat van de punten 1 en 2 ad € 405.977 toe te voegen aan de algemene reserve.

Voor de voormalige gemeente De Marne stellen wij voor:

1. het jaarverslag en de jaarrekening 2018 met een positief resultaat van € 1.503.616 vast te stellen.
2. per saldo € 65.031 te onttrekken uit de bestemde reserve beleid 3D.
3. het resultaat voor een bedrag van € 981.321 te bestemmen voor nog uit te voeren werkzaamheden 2018, conform de specificatie in de jaarstukken;
4. het resterend resultaat van de punten 1, 2 en 3 ad € 587.326 toe te voegen aan de algemene reserve;
5. Besluiten tot een extra afschrijving van de investering PROloog ter grootte van € 822.342.

6. De bestemde reserve PROloog algemeen ter grootte van € 864.000 vrij te laten vallen ten behoeve van de afschrijving van de investering PROloog;
7. Het verschil van de punten 6 en 7 ad € 41.658 vrij te laten vallen t.g.v. de Algemene reserve.

Voor de voormalige gemeente Winsum stellen wij u voor:

1. het jaarverslag en de jaarrekening 2018 met een negatief resultaat van € 459.307 vast te stellen.
2. een bedrag van € 29.000 te bestemmen voor de uitvoering c.q. voortzetting van het ingezette beleid op het gebied van de integratie en participatie van statushouder;
3. een bedrag van € 96.530 te bestemmen voor het programma aardbevingen in 2019, zijnde de ontvangen lumpsum NCG 2e tranche van 2018.
4. Het tekort van de grondexploitatie Munster fase 1 ad € 126.193 ten laste te brengen van de reserve grondexploitatie.
5. Het resterend resultaat van de punten 1, 2, 3 en 4 ad € 458.644 te onttrekken aan de algemene reserve;

Voor de voormalige gemeente Eemsmond stellen wij voor:

1. het jaarverslag en de jaarrekening 2018 met een positief resultaat van € 1.105.514 vast te stellen.
2. een storting van € 89.929 in de reserve baggeren in verband met werkzaamheden die in 2019 moeten worden uitgevoerd;
3. het resultaat voor een bedrag van € 595.568 te bestemmen voor nog uit te voeren werkzaamheden 2018, conform de specificatie in de jaarstukken.
4. een bedrag van € 90.000 in de Reserve WLP (Woon en Leefbaarheidsplan) vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve;
5. het saldo van de punten 1, 2, 3 en 4 ad € 510.017 toe te voegen aan de algemene reserve.

3. Inleiding

Voor u liggen de allerlaatste jaarstukken van de voormalige gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond. In dit raadsvoorstel zullen wij heel kort ingaan op de voorstellen die per voormalige gemeente zijn geformuleerd. Voor een gedetailleerde toelichting verwijzen wij naar de jaarstukken die bij dit voorstel zijn gevoegd.

De jaarstukken bestaan per gemeente uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in 2018. Deze verantwoording vindt per programma plaats. Daarnaast wordt in de paragrafen ingegaan op diverse verplichte onderwerpen.

In de jaarrekening komt o.a. het financieel resultaat aan de orde. Daar waar nodig wordt een toelichting gegeven op de posten. De wijze van presenteren sluit grotendeels aan bij de begroting 2018 en de jaarstukken 2017, zoals in de oude gemeenten gebruikelijk was.

4. Financiële uitkomsten jaarrekeningen

Hieronder vindt u per gemeente een korte toelichting op de geformuleerde besluiten en de rekeningresultaten. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen wij u naar de jaarstukken van de desbetreffende gemeente. De grote tekorten op jeugdzorg zijn in 2018 voor het overgrote deel gedekt uit de nog aanwezige bestemmingsreserves Sociaal Domein van de desbetreffende gemeente. In de jaarstukken wordt dit uiteraard wel benoemd.

Jaarstukken gemeente Bedum

De jaarrekening 2018 geeft een voordelig saldo van € 1.550.433. Wij stellen u voor een deel van dit resultaat te bestemmen voor nog uit te voeren werkzaamheden die waren gepland

voor 2018, maar nog niet zijn uitgevoerd. Deze zogenaamde budgetoverheveling betreft een bedrag van per saldo € 1.144.456. Na aftrek hiervan komt het resultaat uit op € 405.977.

De belangrijkste afwijkingen die ten grondslag liggen aan dit resultaat betreffen hogere legesinkomsten uit verstrekte omgevingsvergunningen en een voordeel op de verwerking van de BTW op de bestemmingsreserve riolering, als gevolg van hogere investeringslasten in de riolering dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Het betreft hier investeringen in het kader van reeds eerder beschikbaar gestelde investeringskredieten.

Budgetoverheveling
Het was in Bedum gebruikelijk om voorafgaand aan de rekening reeds een voorstel aan de raad voor te leggen in verband met over te hevelen budgetten voor uitvoering van lopende werkzaamheden. Dat hebben we nu nog niet gedaan. Daarom doen wij u bij de vaststelling van deze jaarstukken een voorstel voor overheveling van budgetten conform de posten zoals ze in bijlage 7.2 van de jaarstukken van de gemeente Bedum zijn opgenomen.

Bestemming resultaat
Wij stellen u voor het restant van het resultaat (na aftrek van de voorgestelde budgetoverheveling) ad € 405.977 toe te voegen aan de algemene reserve van Het Hogeland.

Jaarstukken gemeente De Marne
De jaarrekening 2018 geeft een voordelig saldo van € 1.503.616. Wij stellen u voor een deel van dit resultaat te bestemmen voor nog uit te voeren werkzaamheden die waren gepland voor 2018, maar nog niet zijn uitgevoerd. Deze zogenaamde budgetoverheveling betreft een bedrag van per saldo € 981.321. Na aftrek hiervan komt het resultaat uit op € 522.295. Door een onttrekking aan de reserve 3D komt de toevoeging aan de AR per saldo uit op € 587.326.

De belangrijkste afwijkingen die ten grondslag liggen aan dit resultaat betreffen minder aanvragen en dus minder kosten leerlingenvervoer, lagere kapitaallasten (afschrijving en rente) en meer inkomsten uit verstrekte omgevingsvergunningen.

Budgetoverhevelingen
Net als bij de gemeente Bedum, wordt ook voor de gemeente De Marne bij deze jaarstukken een voorstel gedaan voor overheveling van budgetten. Een nadere specificatie en toelichting van deze posten vindt u in de samenvatting (Hoofdstuk 1) van de jaarstukken van De Marne.

PROloog
De gemeente De Marne en de provincie Groningen hebben de afgelopen jaren samen gewerkt aan de ontwikkeling van Lauwersoog/Lauwersmeer. Voor Lauwersoog is het ‘Plan voor Regie en Ruimtelijke Ontwikkeling Lauwersoog’ (PROLoog) het ruimtelijk ontwikkelingskader.
In 2015 is er een gezamenlijke visie en ambitie met betrekking tot het vervolg van de ontwikkeling van Lauwersoog geformuleerd.
Afgesproken is om te focussen op de realisatie van een recreatieve trekker, de promotie van het Lauwersmeergebied, de innovatieagenda voor duurzame visserij en de bereikbaarheid van de haven van Lauwersoog vanaf de Noordzee.

In totaal is een bedrag van € 15,82 miljoen beschikbaar. Dit is verdeeld over verschillende projecten. Ten behoeve van het programma is overkoepelend een programma manager en algemeen beheerskosten begroot in het project PROloog algemeen.
In de afgelopen jaren is hiervoor in totaal € 822.342 aan kosten gemaakt.
Met de accountant is bij de totstandkoming van de jaarrekening 2014 afgesproken om deze kosten te beschouwen als een investering. Maar omdat deze kosten naar hun aard niet kunnen worden geactiveerd, is gelijktijdig een bestemde reserve gevormd met dezelfde grootte.
Nu het programma PROloog is afgelopen dient de investering te worden afgeschreven ten laste van de bestemde reserve.

Wij stellen daarom m.b.t. PROloog het volgende voor te besluiten tot een extra afschrijving van de investering PROloog ter grootte van € 822.342. Tevens de bestemde reserve PROloog algemeen ter grootte van € 864.000 vrij te laten vallen ten behoeve van de afschrijving van de investering PROloog en het verschil ad € 41.658 vrij te laten vallen t.g.v. de Algemene reserve.

Bestemming resultaat
Wij stellen u voor het resultaat (na aftrek van de voorgestelde budgetoverheveling) toe te voegen aan de algemene reserve. Door een onttrekking aan de reserve 3D (Sociaal Domein) komt de voorgestelde toevoeging aan de algemene reserve uit op € 587.326. Inclusief de vrijval uit de bestemde reserve PROloog, komt de toevoeging aan de algemene reserve uit op € 628.984.

Jaarstukken gemeente Winsum
De jaarrekening 2018 geeft een nadelig saldo van € 459.307. Wij stellen u voor, naast dit resultaat, een deel van de algemene reserve te bestemmen voor het programma aardbevingen en integratie van statushouders. Deze zogenaamde budgetoverheveling betreft een totaal bedrag van per saldo € 125.530. Daarnaast kan het tekort op de grondexploitatie Munster fase 1 ten laste worden gebracht van de reserve grondexploitatie. Gezamenlijk betekent dit een onttrekking aan de algemene reserve van Het Hogeland van € 458.644.

De belangrijkste afwijking die ten grondslag ligt aan dit resultaat betreft de sterk toegenomen post van inhuur personeel (ruim € 275.000). Dit heeft een rechtstreekse relatie met de grote inzet van eigen personeel voor het herindelingstraject.

De effecten van de overdracht van Middag Humsterland komen niet naar voren in de jaarstukken van de gemeente Winsum. De afrekening inzake de overdracht zal plaats vinden na vaststelling van de rekening.

Budgetoverhevelingen
De budgetoverhevelingsvoorstellen zijn beperkt. Er wordt voorgesteld budget over te hevelen voor het aardbevingen programma, zijnde de 2e tranche van de lumpsumvergoeding van de NCG over 2018 en een bedrag in het kader van de uitvoering c.q. voortzetting van het ingezette beleid op het gebied van de integratie en participatie van statushouders.

Bestemming resultaat
Wij stellen u voor het negatieve resultaat (verhoogd met budgetoverhevelingen en verlaagd met de dekking uit de reserve grondexploitatie te onttrekken aan de algemene reserve. Deze onttrekking komt per saldo uit op € 821.775.

Jaarstukken gemeente Eemsmond
De jaarrekening 2018 geeft een voordelig saldo van € 1.105.514. Voorgesteld wordt een deel van dit bedrag te bestemmen voor nog uit te voeren werkzaamheden 2018. Daarnaast wordt voorgesteld een deel van de bestemmingsreserve WLP vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Het resulterende bedrag ad € 510.017 kan dan worden toegevoegd aan de algemene reserve.

De belangrijkste afwijkingen die ten grondslag liggen aan dit resultaat betreffen o.a. de verkoop van een pand, die niet meer was opgenomen op de balans, een voordelig resultaat van de voormalige GR Ability en lagere kosten in het kader van vuilverwerking. Hier staan hogere kosten in het kader van de Jeugdzorg tegenover, die niet meer gedekt konden worden uit de reserve Sociaal Domein.

Budgetoverhevelingen
De voormalige gemeente Eemsmond heeft reeds in 2018 een budgetoverhevelingsvoorstel aan haar toenmalige raad voorgelegd. In aanvulling op dit voorstel worden er bij deze jaarstukken een aantal aanvullende voorstellen gedaan voor bestemming van het resultaat. De belangrijkste betreffen het over te hevelen budget voor het aardbevingen programma en een bedrag in het kader van de uitvoering c.q. voortzetting van het ingezette beleid op het gebied van de integratie en participatie van statushouders. In het geformuleerde voorstel en in de jaarstukken ziet u de volledige lijst met bestemmingsvoorstellen.

Bestemming resultaat
Wij stellen u voor het resultaat (exclusief budgetoverheveling) toe te voegen aan de algemene reserve. Door vrijval van een deel van de reserve WLP komt de totale voorgestelde toevoeging aan de algemene reserve uit op € 510.017.

5. Controle uitkomsten
In de bijlagen vind u de verslagen van bevinding van de 4 gemeenten. Voor de details van deze bevindingen verwijzen wij u naar deze documenten. Alle gemeenten hebben een goedkeurende verklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. De geconstateerde fouten en onzekerheden vallen binnen de door uw raad vastgestelde marges.

6. Conclusie
Samenvattend kunnen we stellen dat in drie gemeenten een positief rekeningresultaat is te zien, met een voorgestelde toevoeging aan de algemene reserve. Onder andere als gevolg van de verdeelsystematiek in het kader van de frictievergoeding herindeling zien we dat Winsum een negatief resultaat heeft, dat gedekt moet worden uit de algemene reserve. In één overzicht kunnen we de resultaten en mutaties in de algemene reserve als volgt weergeven:

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	Totaal
Rekeningresultaat (excl. Overheveling budgetten)	€ 1.550.433	€ 1.503.616	€ -459.307	€ 1.105.514	**€ 3.700.256**
Mutatie AR	€ 405.977	€ 628.984	€ -458.644	€ 510.017	**€ 1.086.334**

Bijlagen:
1. Jaarstukken gemeente Bedum
2. Jaarstukken gemeente De Marne
3. Jaarstukken gemeente Winsum
4. Jaarstukken gemeente Eemsmond

5. Verslag van bevindingen gemeente Bedum
6. Verslag van bevindingen gemeente De Marne
7. Verslag van bevindingen gemeente Winsum
8. Verslag van bevindingen gemeente Eemsmond

Winsum, 28 juni 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,	Burgemeester,
Paul van Vilsteren	Henk Jan Bolding